

Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy

Zakład Ekonomiki Rybackiej

MORSKA GOSPODARKA RYBNA W LATACH 2015-2016

Gdynia, październik 2017

Morski Instytut Rybacki
– Państwowy Instytut Badawczy
Zakład Ekonomiki Rybackiej

MORSKA GOSPODARKA RYBNA W LATACH 2015-2016

Wykonano w ramach zadania statutowego
DOT17/MGR

Opracował zespół w składzie:

Teresa Budny

mgr Małgorzata Kieliszewska

dr Joanna Krupska

mgr inż. Tomasz Kulikowski

dr Adam Mytlewski

dr Barbara Pieńkowska

dr Marcin Rakowski

mgr Agnieszka Żurek

Gdynia, grudzień 2017

Wprowadzenie

Niniejsza edycja Morskiej Gospodarki Rybnej stanowi nową odsłonę zamieszczanej od lat na stronach MIR-PIB branżowej publikacji. Ze względu na zmiany klasyfikacyjne, modyfikacje metodologiczne i źródła danych, za okres objęty analizą przyjęto dwa lata tj. 2015 i 2016. W stosunku do poprzednich edycji podstawową zmianą jest klasyfikacja łodzi rybackich. Zgodnie z regulacjami Unii Europejskiej zastosowano podział na flotę łodziową (*small scale fisheries*) o długości do 12 m i flotę kutrową o długości powyżej 12m (zachowano nazewnictwo kutra stosowane w poprzednich wydaniach). Dodatkowo stale funkcjonuje sektor floty dalekomorskiej.

Drugim obszarem zmian była część dotycząca handlu zagranicznego, który został przygotowany w oparciu o dane EUROSTAT. W tej części po raz pierwszy oprócz handlu artykułami ukazano handel pozostałymi produktami rybnymi takimi jak odpady rybne, mączki i oleje rybne.

Porównując do roku poprzedniego w 2016 r. pomimo niewielkiej (o 4% ilościowo) redukcji wielkości floty połowowej (głównie łodzi rybackich w klasie długości 10-11,99 m oraz kutrów w klasie długości 12-17,99 m), uzyskano o 3% wyższe połowy na Morzu Bałtyckim (139 tys. ton) i o 15% wyższe połowy dalekomorskie, głównie na łowiskach atlantyckich.

Następował dalszy rozwój krajowego przetwórstwa rybnego. Finalna produkcja przekroczyła w 2016 r. 547 tys. ton i była o 7% wyższa niż w roku 2015. Wartość przychodów ze sprzedaży krajowego przetwórstwa rybnego produktów rybnych oraz usług uszlachetnienia surowca rybnego wyniosła blisko 10,5 mld zł i była o 18% większa niż w 2015 r. Około 70% przychodów krajowych przetwórnictwa rybnych pochodziło ze sprzedaży na eksport.

Rozwijające się krajowe przetwórstwo rybne, przy niewielkim wzroście zaopatrzenia w ryby z produkcji krajowej, spowodowało wzrost importu ryb i produktów rybnych do wielkości 559 tys. ton o wartości blisko 2 mld euro. Do 423 tys. ton (tj. o 3%) wzrósł także eksport ryb i produktów rybnych (którego wartość wyniosła 1,8 mld euro). W efekcie pogłębił się deficyt w handlu rybami i produktami rybnymi (zarówno przeznaczonymi do konsumpcji, jak i paszowymi) — ze 105 mln euro w 2015 r. do 222 mln euro w roku 2016.

W niewielkim stopniu, o około 3%, wzrosło bilansowe spożycie ryb i produktów rybnych, które wyniosło 12,9 kg/os. w ekwiwalencie wagi żywej. Odnotowano przy tym wzrost konsumpcji: śledzi, karpia, miruna i tuńczyków oraz spadek konsumpcji: łososi, dorszy, mintajów i pang. W sprzedaży detalicznej ryb świeżych zanotowano nieznaczny (5%) regres, głównie za sprawą zmniejszonych zakupów świeżych produktów z łososi.

Syntetyczne zestawienie wyników morskiej gospodarki w latach 2015-2016 przedstawiono w tabeli 1.

Tab. 1. Podstawowe wyniki morskiej gospodarki rybnej

Wyszczególnienie	2015	2016
POŁOWY (tys. ton)		
1. Połowy ogółem	187,0	198,9
w tym: dalekomorskie	52,3	60,0
bałtyckie	134,7	138,9
STAN FLOTY (na koniec roku)		
2. Liczba statków	875	843
- flota dalekomorska	3	4
- flota kutrowa	190	167
- flota łodziowa	682	672
PRZETWÓRSTWO*		
3. Wielkość produkcji finalnej na lądzie (tys. ton)	512,9	547,4
4. Wartość produkcji finalnej na lądzie (mln zł)	8 833,0	10 458,0
HANDEL ZAGRANICZNY		
5. Import (tys. ton)	530,7	559,1
6. Eksport ogółem (tys. ton)	409,8	423,3
w tym: z burt statków ^s	24,3	30,4
7. Saldo obrotów (mln EUR)	-104,2	-222,3
RYNEK		
8. Spożycie na 1 mieszkańca (kg)		
- relacja pełna	12,5	12,9
ZATRUDNIENIE		
9. Zatrudnienie ogółem	27 221	29 460
w tym: połowy	2 492	2 474
przetwórstwo ^s	17 302	18 190
handel ^s	7 427	8 796
10. Zatrudnienie rybaków	2 492	2 474
w tym: w rybołówstwie dalekomorskim	220	225
w rybołówstwie bałtyckim	2 272	2 249

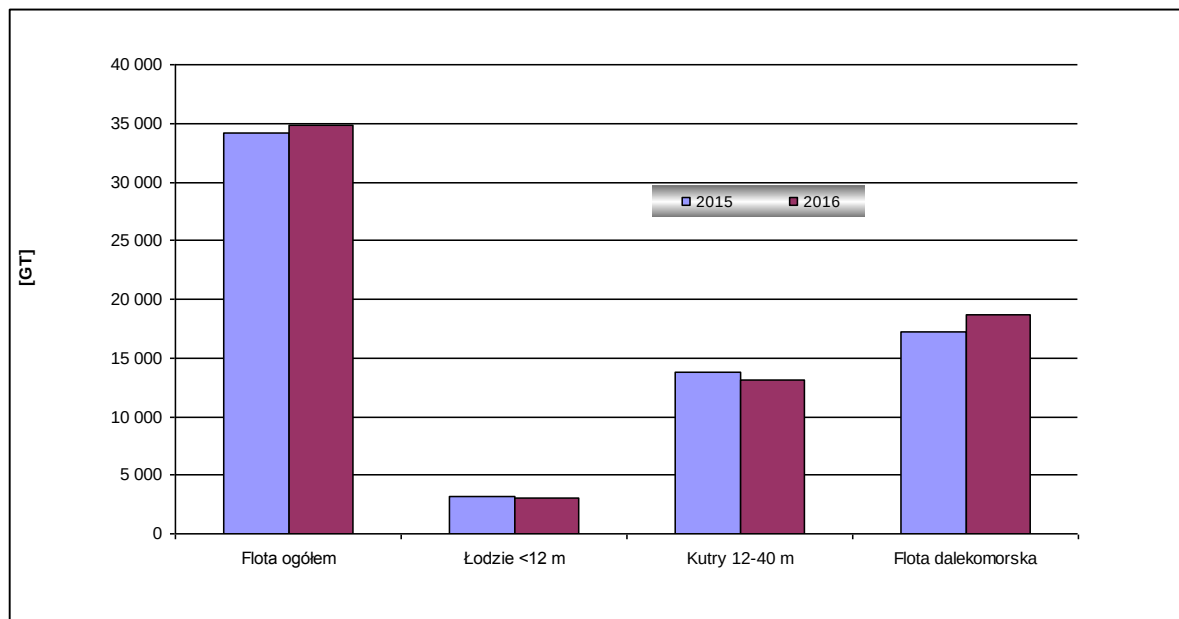
* - wyroby konsumpcyjne w masie produktu

s - dane szacunkowe lub wstępne

I. Flota rybacka

W 2016 r. polską flotę rybacką tworzyły, wg danych rejestru statków rybackich, 843 jednostki (o 3,8%, tj. 32 jednostki mniej niż w 2015 r.), o łącznej pojemności brutto 34 871 GT (wzrost o 1,9% w stosunku do 2015 r.) i łącznej mocy 83 168 kW (wzrost o 2% w stosunku do 2015 r.) [tab. 15]. Zmiany w liczbie jednostek oraz ich pojemności i mocy jednostek napędowych były głównie efektem wycofania 35 jednostek z rejestru statków rybackich (12 łodzi i 23 kutry rybackie), przy jednoczesnym wprowadzeniu do rejestru 2 nowych jednostek (łodzi rybackie).

Wyk. 1. Zmiana tonażu polskiej floty rybackiej 2015-2016

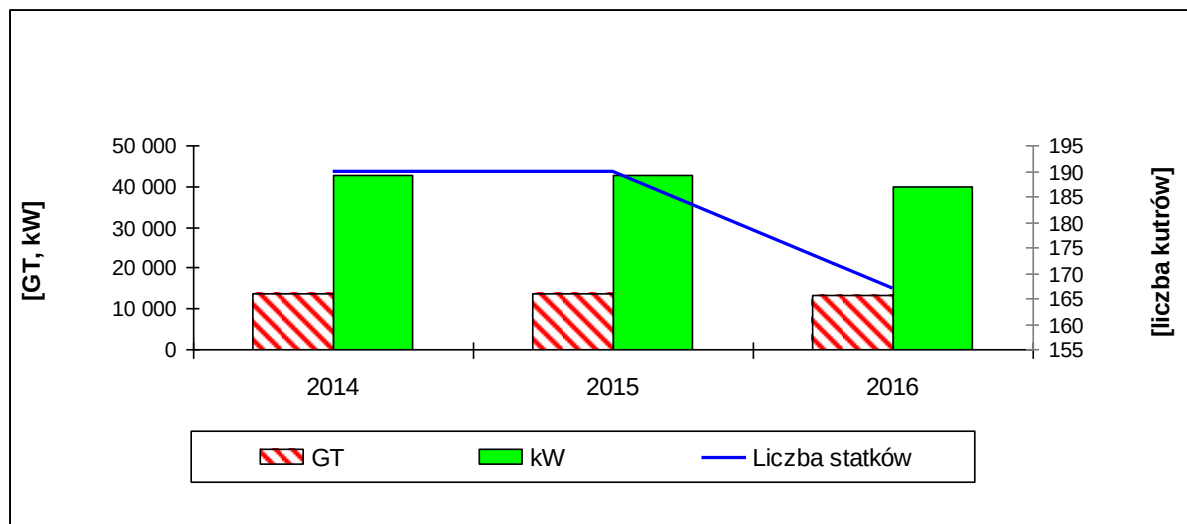
źródło: opracowanie własne, na podstawie rejestru statków rybackich

Największy, pod względem ilościowym segment floty, tworzyły łodzie rybackie do 12 m długości. Było ich w 2016 r. 672 — o 1,5% (tj. 10 jednostek) mniej niż rok wcześniej. Zmiana liczby łodzi rybackich była efektem wycofania z rejestru 12 łodzi rybackich, przy jednoczesnej rejestracji dwóch nowych jednostek. W efekcie tych zmian całkowita pojemność brutto łodzi rybackich spadła o 4% do 3036 GT, zaś całkowita moc jednostek pędnych spadła o 3% do 23 433 kW. Należy więc zauważyć, że wycofania dotyczyły głównie jednostek większych w tym segmencie. Segment floty łodziowej pod względem ilościowym tworzą głównie jednostki do 10 m (538), podczas gdy jednostki od 10 do 11,99 m stanowią jedynie 20% tego segmentu (134). Jednakże pod względem całkowitej pojemności jednostki brutto klasa 10-11,99 m stanowi aż 47,5% floty łodziowej (1443 GT). Podobnie pod względem całkowitej mocy jednostki w klasie długości 10-11,99 m mają 38% udział w segmencie floty łodziowej (8858 kW).

Bałtycką flotę kutrową (jednostki pow. 12 m długości) tworzyło w 2016 r. 167 jednostek rybackich (spadek o 12%, tj. 23 jednostki), o łącznej pojemności 13 116 GT (spadek o 5%) i łącznej mocy 39 724 kW (spadek o 7%). Pod względem liczebnym 39% tego segmentu floty tworzyły kutry rybackie w klasie długości 12-17,99 m, 33% przypadało na jednostki o długości całkowitej od 18 do 23,99 m, zaś 28% stanowiły jednostki powyżej 24 m (w tym jedna jednostka pow. 40 m). Jednostki w klasie długości powyżej 24 m miały przeważający udział w pojemności (60%) i mocy (47%) bałtyckiej floty kutrowej. Należy zaznaczyć, że w 2016 r. wycofywanie kutrów z rejestru statków rybackich dotyczyło w całości klasy długości od 12 do 17,99 m — w efekcie udział tej klasy długości we flocie kutrowej znacząco zmniejszył się [Tab.16]. Prawie 2/3 bałtyckiej floty kutrowej (63% ilościowo i 65% łącznej mocy) stacjonuje w morskich portach rybackich: Władysławowo (42 jednostki o mocy 11 964 kW), Kołobrzeg

(38 jednostek o mocy 9 018 kW) i Ustka (26 jednostek o mocy 5 001 kW). Powyżej 10 jednostek stacjonuje także w Jastarni (13 jednostek o mocy 2 869 kW) i Łebie (11 jednostek o mocy 1 787 kW). W Helu stacjonuje tylko 9 jednostek, jednak ich łączna moc (3 425 kW) klasyfikuje ten port wśród czterech najważniejszych portów bałtyckiej floty kutrowej. Na skutek trwałego wycofania jednostek z rejestru statków rybackich w 2016 r. znaczenie dla bałtyckiej floty kutrowej w największym stopniu traciły: Ustka (wycofano 7 jednostek) i Darłowo (wycofano 7 jednostek). Jedynie na Helu nastąpił wzrost liczby stacjonujących jednostek (o 1). Należy przy tym zaznaczyć, że nie zawsze zmiana portu stacjonowania i głównego portu wyładunku znajduje odzwierciedlenie w zmianie oznaki rybackiej [Tab.17].

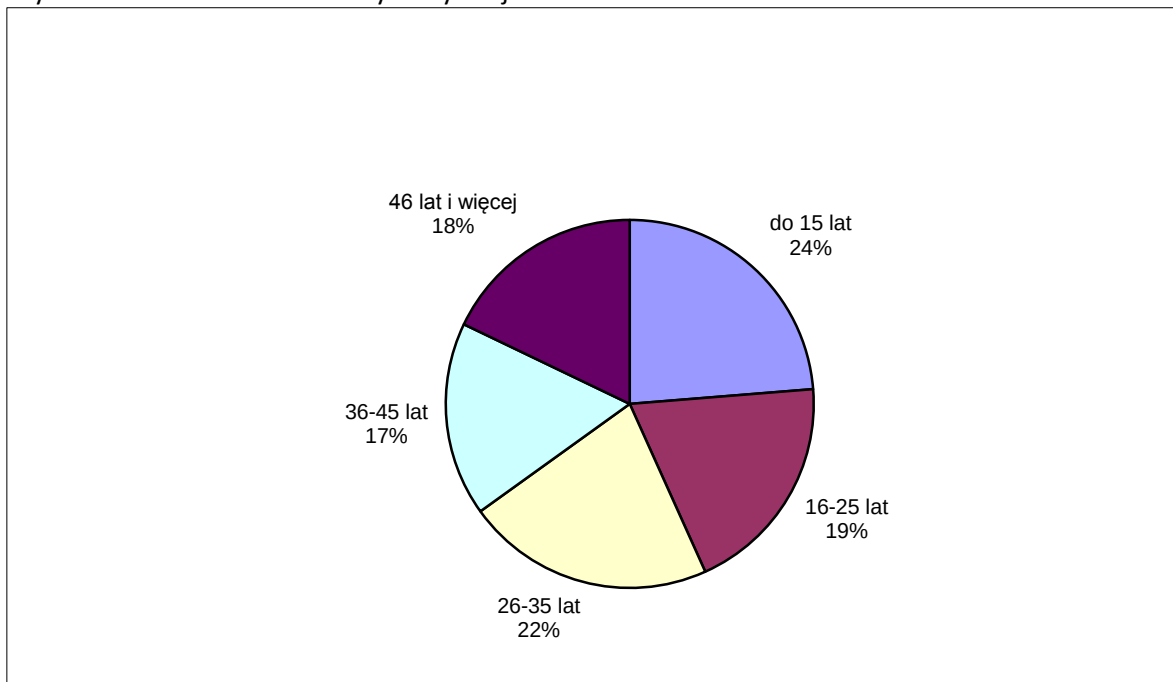
Wyk. 2. Zmiana liczebności, pojemności i tonażu bałtyckiej floty kutrowej 2014-2016

źródło: opracowanie własne, na podstawie rejestru statków rybackich

Średni wiek polskiej bałtyckiej floty rybackiej stale się zwiększa, wskutek bardzo małej liczby rejestracji nowych jednostek rybackich (co jest efektem istniejących ograniczeń prawnych), i wynosił na koniec 2016 r. — 29 lat. Tym samym w ciągu roku średni wiek floty wzrósł statystycznie o 0,5 roku. Rok wcześniej wiek floty wzrósł o 0,9 roku. Spadek dynamiki starzenia się floty rybackiej jest efektem „odmłodzenia się” floty kutrowej w klasie długości 12-17,99 m — za sprawą trwałego wycofania (złomowania) jednostek o przeciętnym wieku znacznie przewyższającym średnią w tej klasie, a także „odmłodzenia się” floty łodziowej poniżej 10 m, za sprawą trwałego wycofania jednostek stosunkowo starych i wprowadzenia dwóch jednostek nowo wybudowanych. Jednocześnie należy zauważyć, że wiek floty nie jest parametrem jednoznacznie skorelowanym z jej nowoczesnością — w ostatniej dekadzie, wiele jednostek rybackich przeszło bowiem gruntowną modernizację, co nie znajduje odzwierciedlenia w wieku jednostek.

Wyk. 3. Struktura wiekowa floty bałtyckiej

źródło: opracowanie własne, na podstawie rejestru statków rybackich

W 2016 r. flotę dalekomorską tworzyły 4 jednostki rybackie, wszystkie mające Gdynię jako port rejestracji (rok wcześniej — 3 jednostki), o łącznej pojemności 18 719 GT i łącznej mocy 20 011 kW. Nastąpił więc 9% wzrost łącznej pojemności brutto floty dalekomorskiej i aż 37% wzrost łącznej mocy.

W 2016 r. w rybołówstwie morskim zatrudnione były 2474 osoby (o 1% mniej niż rok wcześniej). W rybołówstwie bałtyckim pracowało 2249 rybaków (spadek o 1% w stosunku do 2015 r.), natomiast w rybołówstwie dalekomorskim w ciągu 2016 roku zatrudnienie wzrosło o 2% (do 225 osób).

Tab. 2. Wiek floty bałtyckiej w 2016 r. według klas długości

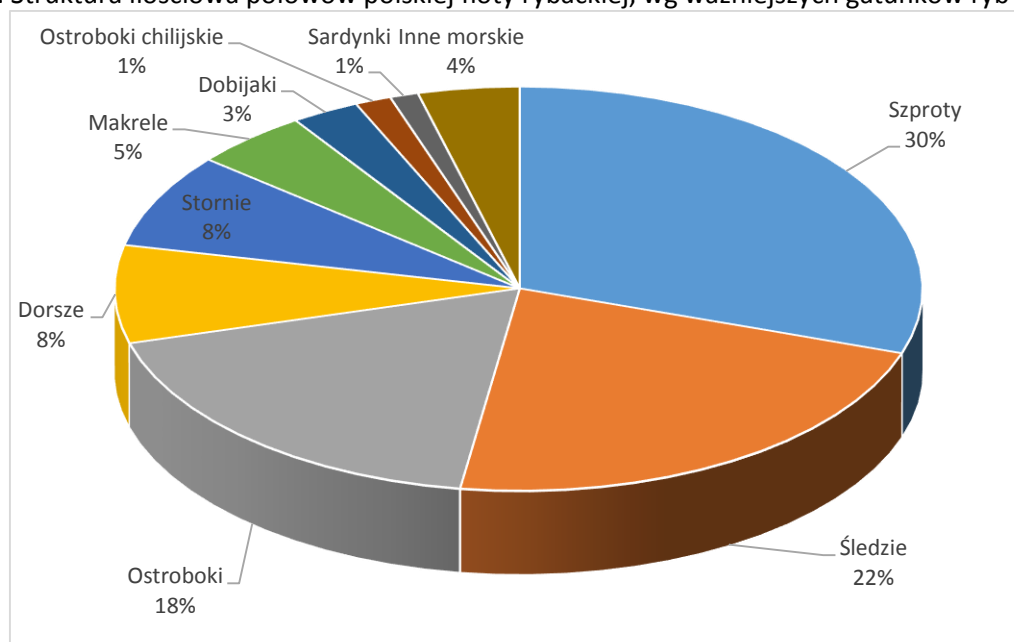
Klasy długości	do 15 lat	16-25 lat	26-35 lat	36-45 lat	46 lat i więcej	Razem
Łodzie <10 m	149	115	122	95	57	538
Łodzie 10-11,99 m	33	35	34	17	15	134
Kutry 12-17,99 m	17	12	4	2	30	65
Kutry 18-23,99 m			8	4	43	55
Kutry 24 m i więcej		2	15	25	5	47
Razem	199	164	183	143	150	839

źródło: opracowanie własne na podstawie rejestru statków rybackich

II. Połowy

W 2016 r. polska flota rybacka złowiła 199 tys. ton ryb (wzrost o 6%), co dało Polsce ósme miejsce w Unii Europejskiej (większe połowy uzyskały floty: Hiszpanii, Wlk. Brytanii, Danii, Francji, Holandii, Niemiec i Irlandii). Udział połowów polskiej floty rybackiej w łącznych połowach statków rybackich Unii Europejskiej wyniósł 4% (rok wcześniej — 3,6%). Największy udział w wolumenie połowów miały: szproty, śledzie i ostroboki (łącznie 71%), a także stornie i dorsze (łącznie 16%).

Wyk. 4. Struktura ilościowa połowów polskiej floty rybackiej, wg ważniejszych gatunków ryb (2016)

źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Centrum Monitorowania Rybołówstwa

Połowy polskiej floty rybackiej na Bałtyku i zalewach osiągnęły 139 tys. ton i były o 3% większe niż w 2015 r. W ujęciu ilościowym najważniejsze były połowy małych ryb pelagicznych — w 2016 r. złowiono 60,1 tys. ton szprotów (spadek o 6,5%) i 44,1 tys. ton śledzi (wzrost o 11%). Połowy dorszy spadły o 26% do 10,3 tys. ton. Niższe połowy dorszy w ostatnim półwieczu zarejestrowano tylko jeden raz — w 1993 r. Znacząco wzrosły połowy nie objętych limitami: storni (15,1 tys. ton, wzrost o 60%) oraz dobijaków (5,4 tys. ton, wzrost o 25%). Wśród pozostałych gatunków ryb stosunkowo duże znaczenie ilościowo posiadały: leszcze (1,0 tys. ton, wzrost o 29%), okonie (1,0 tys. ton, wzrost o 10%) i płocie (0,7 tys. ton, spadek o 17%). Pewne znaczenie ilościowe miały również: sandacze, trocie, witlinki i gładzice, których łącznie złowiono 1,0 tys. ton.

Wartość ryb łowionych przez rybołówstwo bałtyckie, wg cen pierwszej sprzedaży można oszacować w 2016 r. na około 232 mln zł. Podstawowe znaczenie dla przychodów rybaków morskich mają: śledzie (61,5 mln zł), dorsze (59,4 mln zł) i szproty (56 mln zł). Przychody ze sprzedaży storni sięgnęły w 2016 r. 20,1 mln zł i miały istotne znaczenie dla skompensowania malejących przychodów z połowów dorszy. Ponad 6,3 mln zł przychodów uzyskali bałtyccy rybacy ze sprzedaży złowionych ryb łososiowatych (trocie i łososie). Połowy ryb dobijakowatych zapewniły rybakom blisko 4,5 mln zł przychodów. Połowy leszczy, okoni, płoci i sandaczy pozwoliły uzyskać (głównie rybakom łodziowym) kolejne 18 mln zł. Połowy węgorzy — nie mające większego znaczenia w sensie ilościowym — zapewniły rybołówstwu bałtyckiemu 3,5 mln zł przychodów. Lokalnie duże znaczenie mają także połowy turbotów, których wartość przekroczyła 1 mln zł.

W 2016 r. wzrosły przede wszystkim ceny: węgorzy (o 29%, do 58,76 zł/kg), dobijaków (o 26%, do 0,82 zł/kg), gładzic (o 19%, do 1,97 zł/kg) i skarpi - turbotów (o 13%, do 18,90 zł). Rosły także ceny ryb decydujących o opłacalności połowów floty kutrowej — dorszy (o 9%, do 5,75 zł/kg) i śledzi (o 9%, do 1,40 zł/kg), przy jednoczesnej stagnacji cen szprotów (0,93 zł/kg) i spadku cen storni (o 4%, do 1,34 zł/kg).

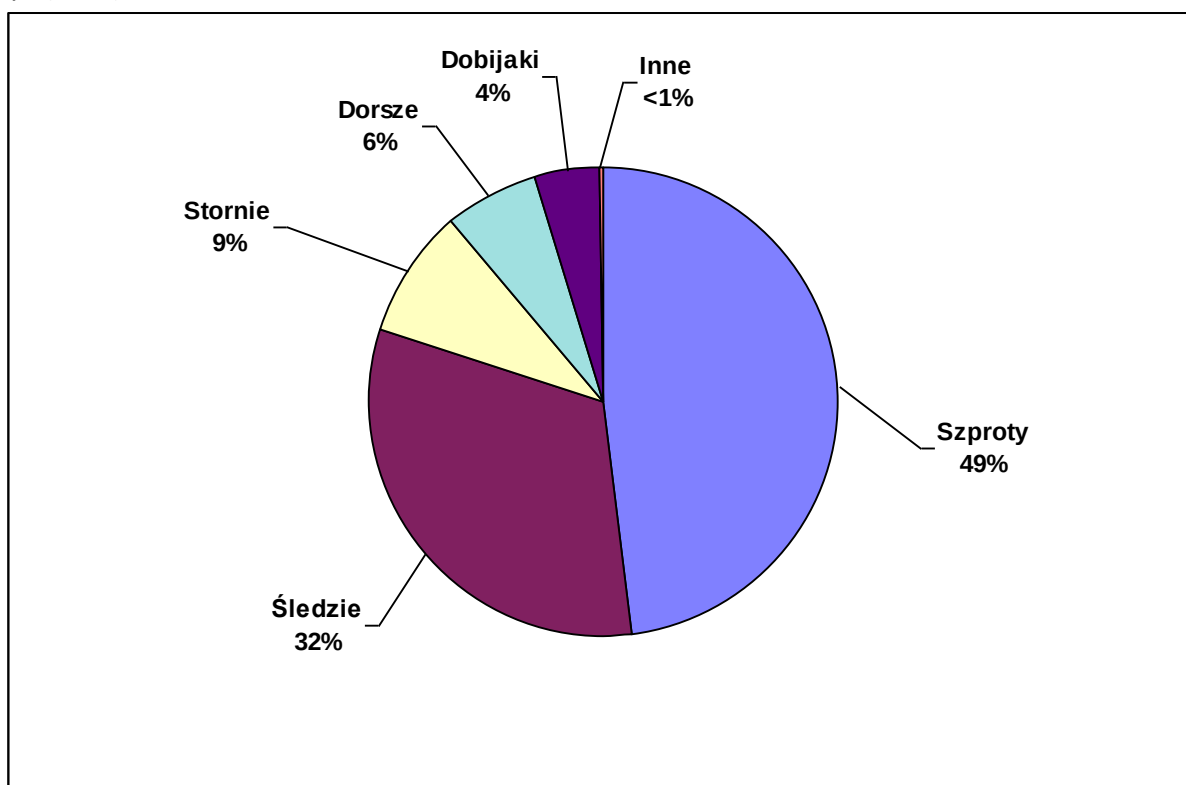
Tab. 3. Przeciętne ceny pierwszej sprzedaży ryb bałtyckich¹

Gatunek ryby	2014	2015	2015	Zmiana ceny 2016/2015
Węgorz	53,19	45,65	58,76	29%
Łosoś atlantycki	24,84	27,77	29,09	5%
Troć wędrowna	23,37	25,7	27,48	7%
Skarp (turbot)	15,83	16,69	18,9	13%
Sandacz	17,05	17,67	17,02	-4%
Okoń	7,42	6,73	7,19	7%
Dorsz	5,47	5,28	5,75	9%
Gładzica	1,88	1,65	1,97	19%
Śledź	1,53	1,28	1,4	9%
Stornia	1,38	1,4	1,34	-4%
Płoc	1,05	1,15	1,08	-6%
Szprot	0,99	0,93	0,93	0%
Dobijakowate	0,61	0,65	0,82	26%

¹ w relacji przetworzonej (dla wyładunków polskich rybaków w portach polskich i zagranicznych)
 źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Centrum Monitorowania Rybołówstwa

Analizując połowy bałtyckie pod kątem segmentów floty, należy zauważyć, że flota kutrowa odpowiadała za niemal 100% połowów szprotów, dobijaków i witlinków. W połowach śledzi udział floty kutrowej wyniósł 90%. Na kutry przypadało też 77% połowów dorszy oraz 75% połowów storni oraz 63% połowów łososi atlantyckich. Poza wymienionymi gatunkami ryb rybołówstwo kutrowe sięgało także po turboty, okonie i płocie. W ujęciu geograficznym należy zauważyć, że w połowach szprotów specjalizują się jednostki z wybrzeża wschodniego (49%) i środkowego (41%). W połowach śledzi dominują jednostki z wybrzeża środkowego (56%), wyprzedzając kutry z wybrzeża wschodniego (37%) i zachodniego (5%). Zdecydowana większość kutrowych połowów storni prowadzonych jest na wybrzeżu środkowym (87%), natomiast intensywne połowy dorszy prowadzone są zarówno na wybrzeżu środkowym (48%), jak i wschodnim (47%). Dobijaki poławiane są na wybrzeżu środkowym (80%) oraz wybrzeżu zachodnim (20%).

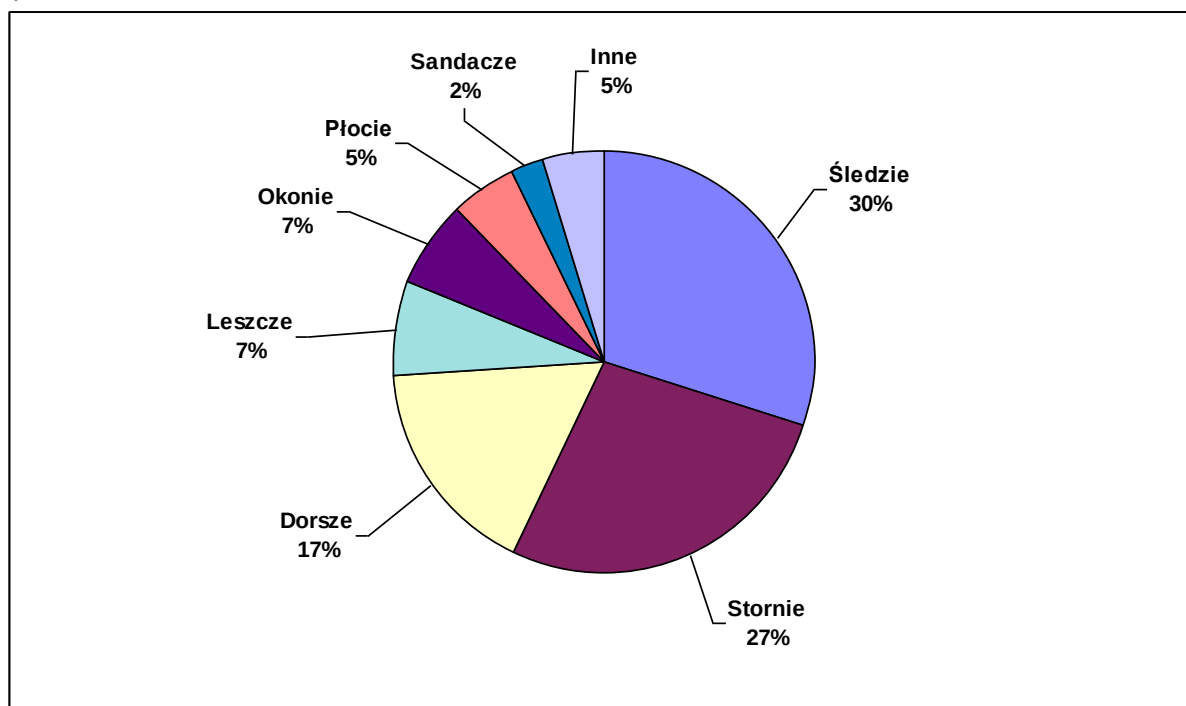
Wyk. 5. Struktura ilościowa połowów polskiej bałtyckiej floty kutrowej, wg najważniejszych gatunków ryb (2016)

źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Centrum Monitorowania Rybołówstwa

Rybołówstwo łódzowe (do 11,99 m) miało zdecydowanie bardziej rozbudowane portfolio poławianych gatunków ryb. W ujęciu ilościowym najważniejsze dla rybołówstwa łódzowego były połowy: śledzi (4,2 tys. ton, 30% wolumenu połowów łodzi rybackich), storni (3,7 tys. ton, 27%) oraz dorszy (2,4 tys. ton, 17%). Duże znaczenie w tym segmencie, w przeciwieństwie do rybołówstwa kutrowego, mają także: leszcze (1,0 tys. ton), okonie (0,9 tys. ton), płocie (0,7 tys. ton), sandacze (0,3 tys. ton) i trocie wędrowne (0,1 tys. ton). Połowy ryb takich, jak: ciosy, belony, karasie, sieje, krąpie, szczupaki, liny, miętusy i bolenie — prowadzone są wyłącznie przez rybołówstwo łódzowe; w przeważającej mierze na zalewach. W połowach rybołówstwa łódzowego na wybrzeżu środkowym znaczenie mają: stornie (1,9 tys. ton), dorsze (1,8 tys. ton) i śledzie (0,9 tys. ton), z małym dodatkiem dobijaków (0,1 tys. ton), gładzik (27 ton) i turbotów (23 tony). Na wybrzeżu wschodnim łódzie rybackie oprócz śledzi (2,6 tys. ton), storni (0,7 tys. ton) i dorszy (0,4 tys. ton) odławiają także leszcze, sandacze, okonie, trocie wędrowne, płocie, węgorze, ciosy, karasie oraz belony (które właściwie nie występują w połowach na innych obszarach). Rybołówstwo łódzowe wybrzeża zachodniego bazuje na gatunkach zbliżonych do wybrzeża wschodniego (1,1 tys. ton storni, 0,7 tys. ton śledzi, 0,2 tys. ton dorszy), przy czym w tutejszych połowach brak jest praktycznie troci wędrownej, ciosy, belony i karasi, pojawiają się tu natomiast sieje, liny, miętusy i bolenie. [Tab.19]

Wyk. 6. Struktura ilościowa połowów polskiej bałtyckiej floty łodziowej, wg najważniejszych gatunków ryb (2016)

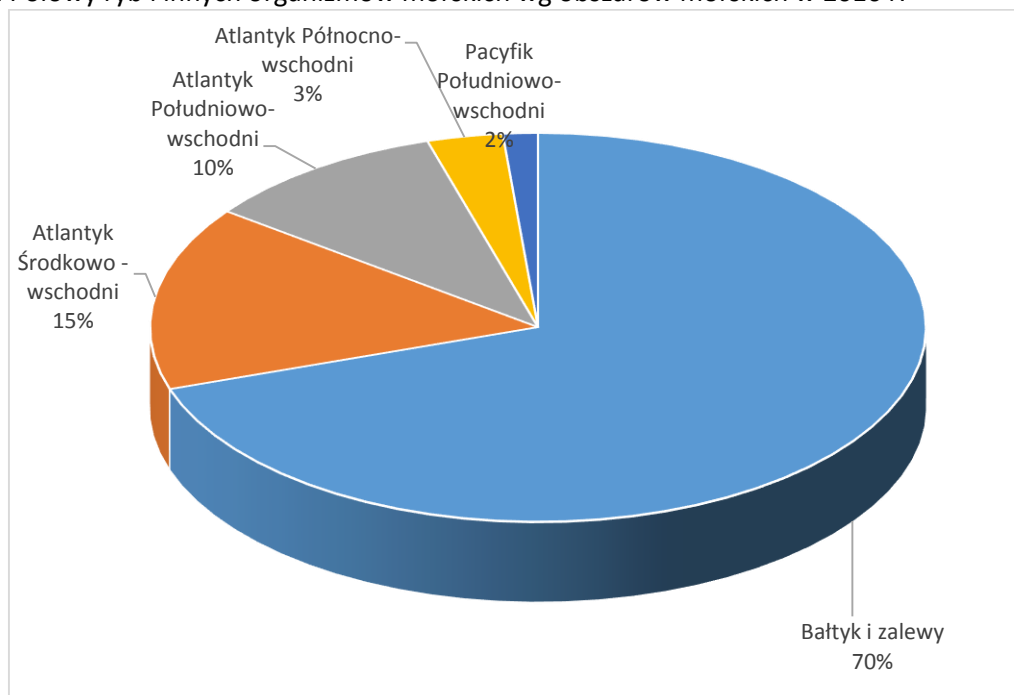

źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Centrum Monitorowania Rybołówstwa

Warto zauważyć, że blisko 5 tys. ton ryb, złowionych przez bałtycką flotę łodziową pochodziło z Zalewów: Szczecińskiego i Wiślanego. Połowy na Zalewie Wiślanym osiągnęły 2,9 tys. ton, z czego 2,0 tys. ton stanowił śledź. Połowy na Zalewie Szczecińskim w 2016 r. przyniosły 2,1 tys. ton, z czego okonie, płocie i leszcze stanowiły 1,8 tys. ton. W połowach sandaczy przodował Zalew Wiślany (202 tony, podczas gdy na Zalewie Szczecińskim złowiono 71 ton tej ryby), połowy węgorzy przyniosły po 20 ton z obu zalewów, natomiast połowy siei (26 ton) prowadzone były niemal wyłącznie na Zalewie Szczecińskim. [Tab.4]

Polskie połowy dalekomorskie osiągnęły w 2016 r. wielkość 60 tys. ton, tj. o 14,7% więcej niż w 2015 r. Połowy dalekomorskie w 2016 r. prowadzone były głównie na łowiskach Środkowo-Wschodniego Atlantyku (FAO 34 — 30,5 tys. ton), gdzie poławiano ostroboki (17 tys. ton), makrele (9 tys. ton), sardynki (2,3 tys. ton) i pałasze (1,4 tys. ton). Drugą ważną lokalizacją połowów dalekomorskich był Atlantyk Południowo-Wschodni (FAO 47 — 20,3 tys. ton), gdzie łowiono głównie ostroboki (19,7 tys. ton). Na Północno-Wschodnim Atlantyku (FAO 27, poza Morzem Bałtyckim — 6,3 tys. ton) polska flota dalekomorska odławiała: dorsze (5,3 tys. ton) i czarniaki (0,5 tys. ton). Na Pacyfiku Południowo-Wschodnim (FAO 87 — 2,9 tys. ton), gdzie w latach 2014-2015 nie były prowadzone polskie połowy, złowiono 2,9 tys. ton ostroboków chilijskich.

Wyk. 7. Połowy ryb i innych organizmów morskich wg obszarów morskich w 2016 r.

źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Centrum Monitorowania Rybołówstwa

Tab. 4. Połowy łodziowe¹ na zalewach według gatunków ryb w 2016 r. (ton)

Wyszczególnienie	Ogółem	Zalew Szczeciński	Zalew Wiślany
Śledzie	2 126,7	128,8	1 997,9
Stornie	228,6	1,7	226,9
Węgorze	39,6	19,9	19,6
Sandacze	273,0	71,4	201,6
Okonie	731,7	666,0	65,8
Płocie	571,6	525,1	46,5
Leszcze	852,4	607,1	245,3
Miętusy	7,0	6,2	0,8
Szczupaki	6,4	5,7	0,7
Sieje	25,6	25,6	0,1
Liny	5,8	5,6	0,2
Karase	18,8	1,9	17,0
Ciosy	44,6		44,6
Stynki	0,3		0,3
Krąpie	9,5	6,3	3,2
Sumy	1,6	1,6	
Jazgarze	0,0		
Bolenie	4,9	4,9	
Łososie	0,4	0,1	0,3

Troć wędrowna	20,5	2,3	18,2
Inne	24,4	23,6	0,8
OGÓŁEM:	4 993,5	2 103,7	2 889,8

¹ jednostki połowowe w klasie długości do 12 m

źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Centrum Monitorowania Rybołówstwa

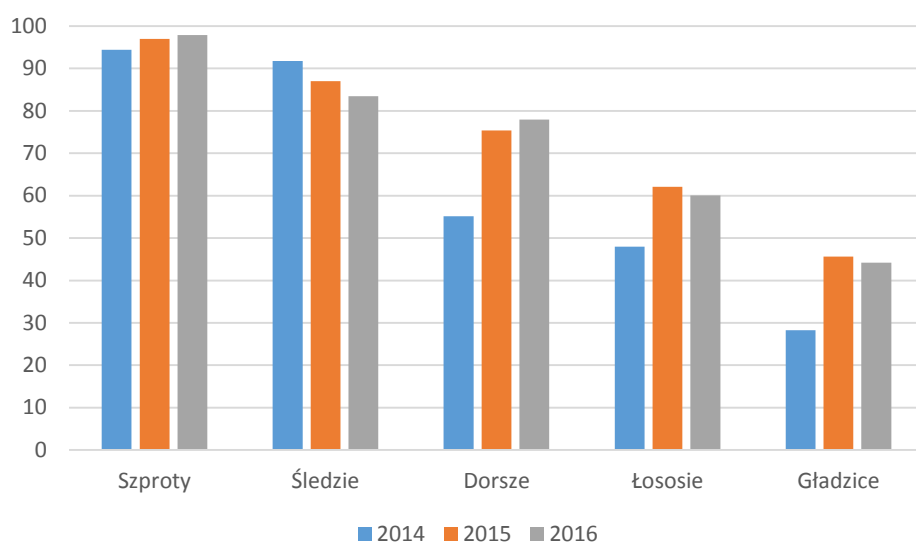
Ogólne wykorzystanie limitów połowowych w 2016 roku nie uległo zmianie i utrzymało się na niezmiennym poziomie względem roku poprzedniego tj. 90%. Najwyższy współczynnik wykorzystania kwoty połowowej, podobnie jak w roku poprzednim, uzyskały połowy szprota, bo aż 98% (97% w 2015 r.). Połowy śledzia cechuje malejąca dynamika wykorzystania limitów połowowych. W 2014 r. wyławiano 92% dostępnej kwoty połowowej, w 2015 roku nastąpił 5% spadek danego wskaźnika, a w 2016 r. utrzymała się tendencja malejąca osiągając wynik 83%. Wskaźnik wykorzystania limitów połowowych dorsza wykazuje dynamikę rosnącą na przestrzeni lat 2014-2016. W 2016 r. osiągnął wartość 78%. W porównaniu do roku poprzedniego jest to wzrost 3%, a do roku 2014 aż 23%. Połowy łososia podobnie jak dorsza wykazują znaczny wzrost wykorzystania limitów w porównaniu do roku 2014. Z przedstawionych danych wynika, że połowy łososia cechował 60% udział wykorzystania limitów połowowych w 2016 r, co daje 12% wzrost w porównaniu do roku 2014 (62% w 2015r.). Kolejny gatunek ryb poddany analizie to gładzica, z 44% udziałem wykorzystania limitów połowowych w 2016 roku, jest to spadek o 2% w stosunku do roku poprzedniego, ale aż 16% wzrost w porównaniu do 2014 roku [Tab.5, Wyk. 8].

Tab. 5. Dostępne limity połowowe na Bałtyku i ich wykorzystanie (tony)

Gatunek	Wyszczególnienie	2014	2015	2016
Szproty	limit	62 053	66 171	61 342
	połowy	58 575	64 175	60 057
	% wykorzystania	94	97	98
Śledzie	limit	30 655	45 626	52 805
	połowy	28 137	39 712	44 056
	% wykorzystania	92	87	83
Dorsze	limit	21 574	18 058	13 262
	połowy	11 896	13 617	10 335
	% wykorzystania	55	75	78
Łososie (sztuki)	limit	6 484	6 030	6 030
	połowy	3 108	3 745	3 623
	% wykorzystania	48	62	60
Gładzica	limit	311	311	355
	połowy	88	142	157
	% wykorzystania	28	46	44
Razem (*)	limit	114 629	130 199	127 797
	połowy	98 713	117 667	114 625
	% wykorzystania	86	90	90

*) razem z łososiami przeliczonymi współczynnikiem ze sztuk na tony

Wyk. 8 Wykorzystanie limitów połowowych w latach 2014- 2016

źródło: opracowanie własne

III. Przemysł przetwórczy¹

W 2016 r. odnotowano dalszy dynamiczny rozwój krajowego przetwórstwa rybnego. W ujęciu ilościowym produkcja wyrobów konsumpcyjnych wzrosła o blisko 7%, osiągając 547 tys. ton. Najważniejszą, w ujęciu wolumenowym, kategorią produktów krajowego przetwórstwa były produkty mrożone (ryby całe, filety, produkty wysokoprzetworzone), których udział zwiększył się do 27% w strukturze produkcji. Ich produkcja w 2016 r. osiągnęła 149 tys. ton, co oznacza wzrost o 20% w stosunku do roku 2015. Produkcja przetworów rybnych chłodzonych (ryb marynowanych i solonych) osiągnęła 120 tys. ton i ukształtowała się na poziomie zbliżonym do 2015 r. (przy czym o 2% wzrosła produkcja marynat, a produkcja ryb solonych spadła o 8%). Następną ważną grupą produktową były ryby wędzone, których wyprodukowano blisko 104 tys. ton (tu zanotowano 3% regres w stosunku do rekordowego, 2015 roku). W 2016 r. zmniejszyła się o 7% — do 84 tys. ton produkcja ryb świeżych (całych i filetów). Kolejny rok z rzędu rosła produkcja konserw rybnych (o 14% do poziomu 60,2 tys. ton). Mocno wzrosła także produkcja "pozostałych wyrobów" (o 57% do 34 tys. ton) — w tej kategorii mieszczą się m.in. wyroby garmażeryjne i inne produkty gotowe do spożycia (pasty rybne, sałatki, dania gotowe).

Tab. 6. Produkcja przetwórstwa rybnego wg grup produktów (2014-2016)

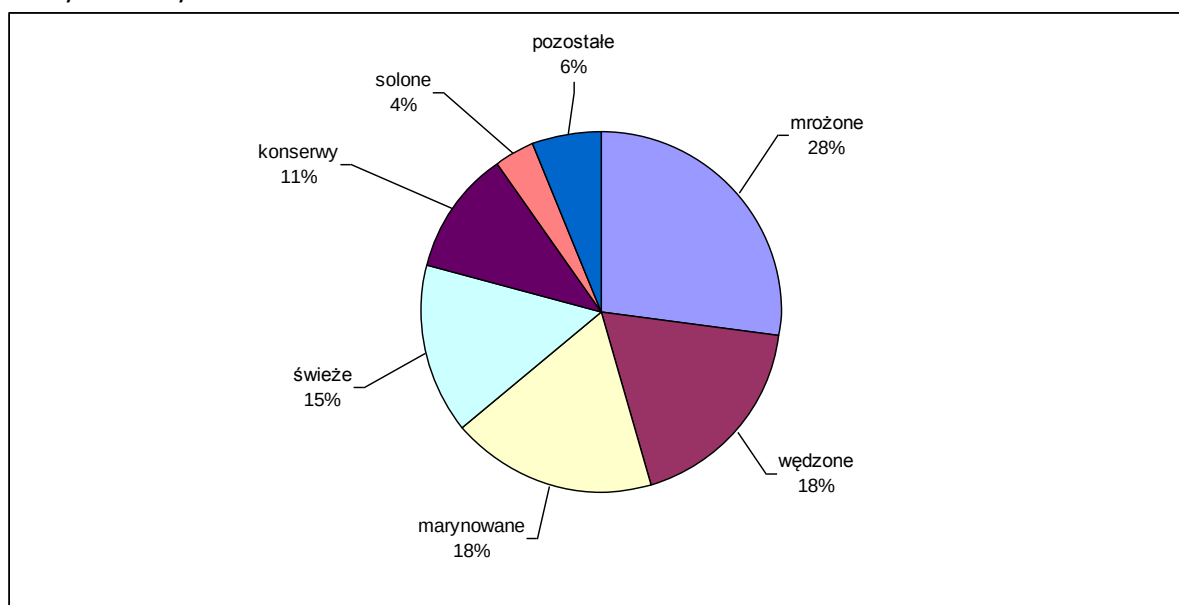
Grupy wyrobów	2014	2015	2016	2014	2015	2016
	produkcja (tys. ton)			struktura produkcji (%)		
mrożone	158,1	124,3	148,6	32%	24%	27%
wędzone	98,1	103,7	100,5	20%	20%	18%
marynowane	96,7	98,3	100,4	19%	19%	18%
świeże	49,6	91,3	84,5	10%	18%	15%
konserwy	52,1	52,8	60,2	10%	10%	11%
solone	18,7	21,0	19,4	4%	4%	4%
pozostałe	23,3	21,5	33,8	5%	4%	6%
Razem	496,6	512,9	547,4	100%	100%	100%

źródło: opracowanie własne na podstawie RRW-20 Sprawozdanie o wynikach ekonomicznych zakładu przetwórstwa rybnego

Podstawowym surowcem dla polskiego przetwórstwa rybnego pozostaje śledź. Produkcja wyrobów śledziowych (produkty solone, marynowane, konserwy, garmaż) osiągnęła w 2016 r. 157 tys. ton i była o 8% większa niż w 2015 r. Kolejnym istotnym surowcem polskich przetwórni były łososie atlantyckie — wielkość produkcji wyrobów z łososi (ryby wędzone, filety świeże i mrożone, produkty wysokoprzetworzone) osiągnęła, pomimo bardzo niekorzystnych dla przetwórstwa cen surowców, 114 tys. ton i była o 7% większa niż rok wcześniej. W 2016 r. istotnie wzrosła także produkcja wyrobów z dorszy (głównie filety świeże i mrożone; o 19% do 40,9 tys. ton) oraz makreli (głównie w postaci ryb wędzonych oraz konserw rybnych, o 15% do 28,2 tys. ton). W 2016 r. wyprodukowano także 44,7 tys. ton produktów ze szprotów (szproty mrożone, konserwy, ryby wędzone), oznacza jednak 9% regres w stosunku do 2015 r. Szacuje się, że połowy bałtyckie zaspokajają jedynie 12% zapotrzebowania krajowego przetwórstwa rybnego na surowiec rybny. Ponad 85% surowców rybnych dla polskiego przetwórstwa rybnego pochodzi z importu.

¹ Obejmuje zakłady przetwórstwa rybnego, które główny przedmiot działalności określały według kodu PKD 10.20.Z – „Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków” oraz zakłady dla których przetwórstwo ryb nie było podstawowym rodzajem prowadzonej działalności gospodarczej

Wyk. 9. Struktura (ilościowa) produkcji krajowego przetwórstwa rybnego w 2016 r., wg grup asortymentowych

źródło: opracowanie własne na podstawie RRW-20 Sprawozdanie o wynikach ekonomicznych zakładu przetwórstwa rybnego

Dzięki wzrostowi wolumenu przetwórstwa, ale także w efekcie wzrostu cen zbytu (będących przede wszystkim pochodną rosnących cen podstawowych surowców), krajowe przetwórstwo rybne uzyskało w 2016 r. rekordowe przychody² w wysokości 10,5 mld zł (wzrost o 18% w stosunku do 2015 r.). Ponad 39% udziału w strukturze przychodów pochodziło ze sprzedaży ryb wędzonych, kolejne 23% zapewniła sprzedaż produktów głęboko zamrożonych. Sprzedaż produktów świeżych, niskoprotworzonych, stanowiła 14%, a udział przychodów ze sprzedaży marynat spadł z 13% w 2015 r. do 12% w roku 2016. Na poziomie z 2015 r. pozostał udział przychodów pochodzących ze sprzedaży konserw rybnych — 8% [Tab.7].

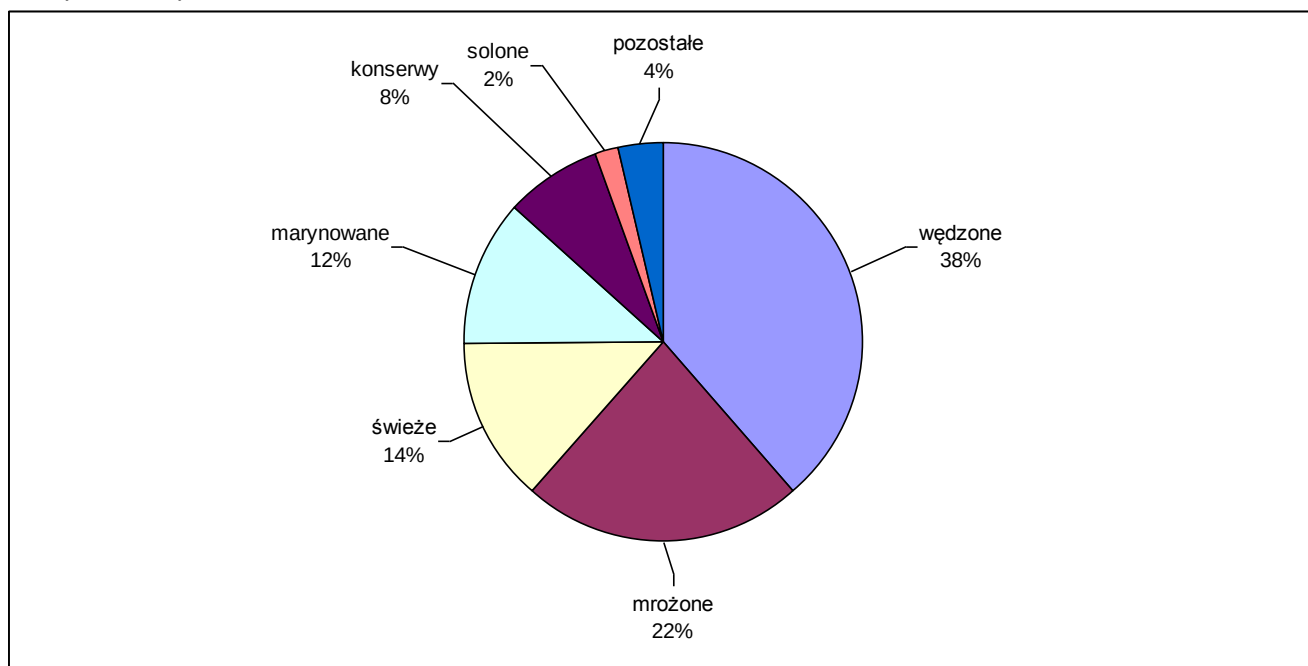
Tab. 7. Przychody przetwórstwa rybnego ze sprzedaży produktów rybnych oraz usług uszlachetniania surowca rybnego, wg grup produktów (2014-2016)

Grupy wyrobów	2014	2015	2016	2014	2015	2016
	wartość (mln zł)			struktura produkcji (%)		
wędzone	3 462,6	3 625,6	4 028,7	41%	41%	39%
mrożone	1 771,8	1 837,7	2 382,8	21%	21%	23%
świeże	972,4	1 112,3	1 413,4	12%	13%	14%
marynowane	1 002,6	1 124,4	1 236,6	12%	13%	12%
konserwy	661,6	709,7	808,7	8%	8%	8%
solone	182,6	196,9	197,0	2%	2%	2%
pozostałe	301,8	226,1	391,1	4%	3%	4%
Razem	8 355,0	8 833,0	10 458,0	100%	100%	100%

źródło: opracowanie własne na podstawie RRW-20 Sprawozdanie o wynikach ekonomicznych zakładu przetwórstwa rybnego

² przychody ze sprzedaży produktów rybnych oraz usług uszlachetniania surowca rybnego

Wyk. 10. Struktura (wartościowa) produkcji krajowego przetwórstwa rybnego w 2016 r., wg grup asortymentowych

źródło: opracowanie własne na podstawie RRW-20 Sprawozdanie o wynikach ekonomicznych zakładu przetwórstwa rybnego

Szacunkowo 70% przychodów polskiego przetwórstwa rybnego pochodziło ze sprzedaży zagranicę (dostawy wewnątrzwspólnotowe i eksport do krajów trzecich), podczas gdy sprzedaż na rynku krajowym zapewniła jedynie 30% przychodów ze sprzedaży ryb i produktów rybnych.

W 2016 r. zatrudnienie w krajowych przetwórnich rybnych wyniosło 18 190 osób i było o 5% wyższe niż rok wcześniej. Wzrost zatrudnienia byłby zapewne jeszcze wyższy, gdyby nie — sygnalizowane przez przetwórców³ — bardzo duże problemy z pozyskaniem nowych pracowników.

IV. Handel zagraniczny

W 2016 r. odnotowano (w stosunku do roku poprzedniego) wzrost wielkości i wartości handlu zagranicznego rybami i produktami rybnymi — zarówno po stronie importu, jak i eksportu. Równocześnie w stosunku do 2015 r. powiększył się deficyt w saldzie polskiego handlu zagranicznego tymi produktami. Wartość międzynarodowego handlu rybami i produktami rybnymi prowadzonego przez Polskę (suma eksportu i importu) wyceniono na 3,8 mld euro⁴ i była ona o 16% wyższa niż rok wcześniej.

³ B. Kowalski, *Polskie przetwórstwo rybne* (prezentacja), IV Kongres Rybny, Sopot, marzec 2017 r.

⁴ Do kategorii „ryby i produkty rybne” włączono w niniejszym opracowaniu: nieprzetworzone oraz przetworzone ryby, skorupiaki i mięczaki przeznaczone do konsumpcji, oleje rybne (niezależnie od tego czy są przeznaczone do konsumpcji, czy też do zastosowania w żywieniu zwierząt), mączki rybne i pasze dla ryb oraz odpady rybne, pochodzące z przetwórstwa rybnego. Z kategorii tej wyłączono natomiast ryby ozdobne.

Wielkość eksportu zwiększyła się w ciągu roku o 3% osiągając 423 247 ton ryb i produktów rybnych. Wartość eksportu wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 12% i osiągnęła 1,8 mld euro (tj. 7,7 mld zł wg średnioważonego rocznego kursu EUR/PLN), zarówno wskutek zmian w strukturze eksportowanych produktów (także ich stopniu przetworzenia), jak i na skutek zmian ceny jednostkowej wielu asortymentów.

Po stronie importu, w 2016 r. w stosunku do 2015 r., odnotowano 5% wzrost wolumenu do 559 085 ton. Równocześnie wartość importu wzrosła o 19%, do 1,99 mld euro (ok. 8,7 mld zł). Wzrost średniej jednostkowej ceny transakcyjnej w imporcie odzwierciedla generalną tendencję wzrostu cen wielu surowców rybnych na świecie, o istotnym znaczeniu dla polskiego przetwórstwa i rynku rybnego (w tym ryb łososiowatych i małych ryb pelagicznych).

Wskaźnik *terms of trade*⁵ polskiego handlu zagranicznego rybami i produktami rybnymi w 2016 r. przyjął negatywną (mniejszą od 1) wartość — 0,92, co oznacza, że zmiany cen transakcyjnych działają negatywnie na wymiar bilansu towarów. W efekcie deficyt salda polskiego handlu zagranicznego rybami i produktami rybnymi wzrósł ze 104 mln euro w 2015 r. do 222 mln euro w 2016 r. Wskaźnik zrównoważenia obrotów (iloraz różnicy wartości eksportu i importu do wartości eksportu) przyjął w 2016 r. wartość -13% (w 2015 r. było to -7%).

W 2016 r. w ujęciu ilościowym największy udział w eksporcie ryb i produktów rybnych miały następujące grupy asortymentowe: przetwory rybne i konserwy (33% eksportu), odpady rybne (20% eksportu), filety rybne (18% eksportu), ryby wędzone (13% eksportu) oraz ryby mrożone (7,5%). W ujęciu wartościowym w eksporcie dominowały: ryby wędzone (40%), filety rybne (27%) oraz produkty przetworzone, w tym konserwy (26%). Te trzy grupy asortymentowe stanowiły 93% wartości polskiego eksportu ryb i produktów rybnych.

⁵ *Terms of trade* to zmieniające się w czasie relacje między ceną towarów eksportowanych a ceną towarów importowanych przez dany kraj. Kiedy ceny w eksporcie rosną szybciej lub spadają wolniej niż ceny w imporcie, to wskaźnik *terms of trade* jest korzystny;
<https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/terms-of-trade;4010248.html>

Tab. 8. Eksport ryb i produktów rybnych z Polski w latach 2015-2016

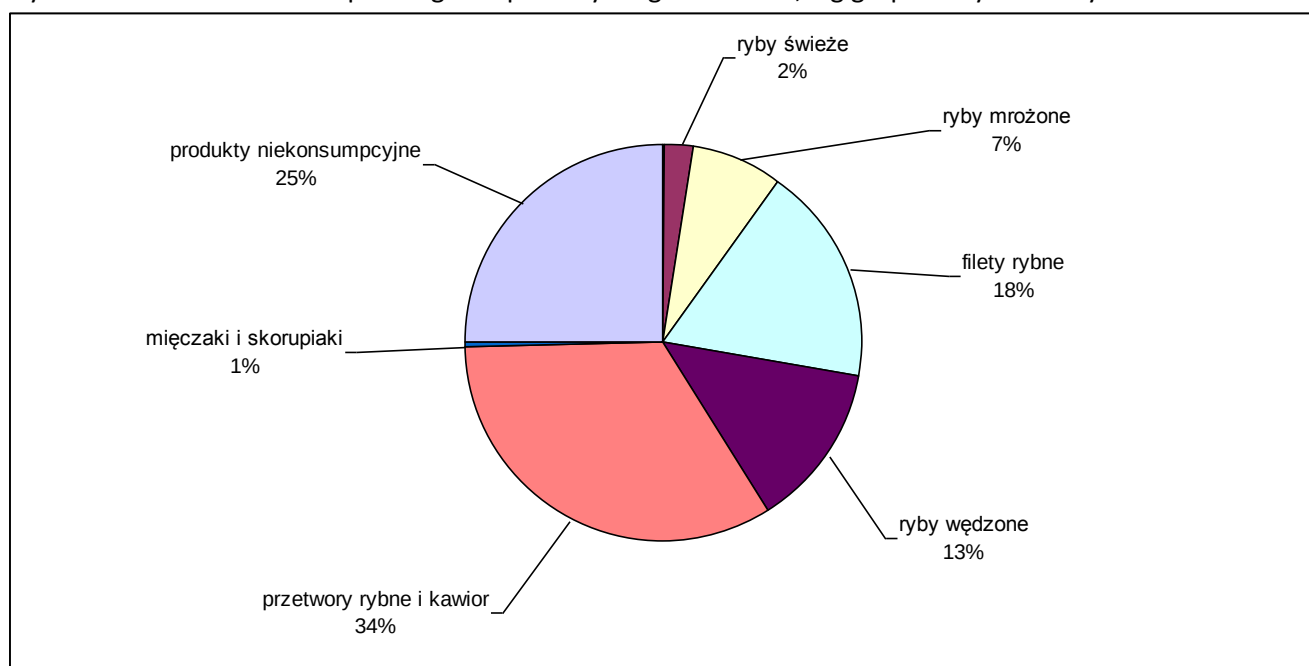
Grupa produktowa	Wartość [tys. EUR]		Wolumen [tony]	
	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.
ryby żywe ¹	3 938	5 263	1 099	1 437
ryby świeże, z wyjątkiem filetów ²	28 629	22 098	33 470	8 770
ryby mrożone, z wyjątkiem filetów	28 017	34 303	36 924	31 543
filety rybne	401 111	475 803	71 582	76 195
— w tym filety rybne schłodzone	104 848	148 782	15 328	18 855
— w tym filety rybne głęboko zamrożone	296 263	327 021	56 254	57 340
ryby wędzone i solone	644 648	702 383	55 390	56 423
przetwory rybne i kawior	406 779	466 780	126 184	140 549
mięczaki i skorupiaki, także przetworzone	21 419	16 676	3 286	2 392
oleje rybne, w tym spożywcze	6 820	5 407	2 576	1 924
mączki rybne	17 094	15 679	18 595	17 783
odpady rybne	16 627	24 051	60 644	86 232
Razem	1 575 082	1 768 443	409 751	423 247

¹ z wyłączeniem ryb ozdobnych

² bez eksportu burtowego, którego wielkość wynosiła w 2016 r. około 30,4 tys. ton (były to głównie szproty).

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat w układzie HS2-HS4, HS6 oraz CN8, wg stanu baz danych na dzień 17-08-2017

Wyk. 11. Struktura ilościowa polskiego eksportu rybnego w 2016 r., wg grup asortymentowych

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat w układzie HS2-HS4, HS6 oraz CN8, wg stanu baz danych na dzień 17-08-2017

Eksport ryb i produktów rybnych z Polski opiera się o kilka podstawowych specjalności eksportowych. Należą do nich: wędzone łososi i wędzone pstrągi; mrożone filety z łososi, mrożone wyroby panierowane (paluszki, kostki rybne), mrożone filety z dorszy oraz mrożone surimi, a także przetwory chłodzone i sterylizowane (konserwy) ze śledzi.

Tab. 9. Specjalności eksportowe — eksport wybranych asortymentów ryb i produktów rybnych z Polski w latach 2015-2016

Asortyment	Wartość [tys. EUR]		Wolumen [tony]	
	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.
wędzone łososie (w tym filety)	571 476	636 402	45 945	47 833
przetwory i konserwy śledziowe	138 470	151 551	52 655	56 347
mrożone filety z łososi	130 340	143 133	19 175	19 127
mrożone filety rybne panierowane	85 139	101 282	27 259	31 525
świeże (chłodzone) filety z łososi	60 530	95 124	6 813	9 508
przetwory z łososi	63 511	78 734	4 824	5 651
mrożone filety z dorszy	59 434	70 323	11 141	12 071
wędzone pstrągi (w tym filety)	47 916	41 780	3 929	3 292
świeże (chłodzone) filety z dorszy i czarniaków	32 415	35 609	5 898	6 305
mrożone farsze rybne, w tym surimi	30 104	32 126	7 313	6 024

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat w układzie CN8, wg stanu baz danych na dzień 17-08-2017

Import ryb i produktów rybnych do Polski ma przede wszystkim charakter surowcowy i wynika z wysokiego zapotrzebowania krajowego przetwórstwa rybnego. Szacuje się, że w 2016 r. 58% importu (ilościowo) przeznaczono do przetwórstwa i re-eksportu, natomiast 42% importowanych ryb i produktów rybnych trafiło na rynek wewnętrzny (w większości także po przetworzeniu).

W 2016 r. w ujęciu ilościowym największy udział w imporcie ryb i produktów rybnych miały następujące grupy asortymentowe: filety rybne (36% importu), ryby świeże (31%), ryby mrożone (18%) oraz przetwory i konserwy rybne (8%). W ujęciu wartościowym blisko połowę importu stanowiły ryby świeże (48%), wyprzedzając filety rybne (29%) i ryby mrożone (11%).

Tab. 10. Import ryb i produktów rybnych do Polski w latach 2015-2016

Grupa produktowa	Wartość [tys. EUR]		Wolumen [tony]	
	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.
ryby żywe ¹	10 124	11 226	4 703	5 547
ryby świeże, z wyjątkiem filetów	751 045	947 074	176 056	174 475
ryby mrożone, z wyjątkiem filetów	168 890	228 379	87 740	102 331
filety rybne	518 395	578 271	182 865	199 614
ryby wędzone i solone	14 614	15 479	3 003	2 106
przetwory rybne i kawior	115 312	118 841	48 537	45 263
mięczaki i skorupiaki, także przetworzone	63 333	53 924	11 646	9 081
oleje rybne, w tym spożywcze	15 062	12 143	5 117	4 411
mączki rybne	20 239	20 971	6 325	5 758
odpady rybne	2 259	4 479	4 752	10 500
Razem	1 679 273	1 990 787	530 743	559 085

¹ z wyłączeniem ryb ozdobnych

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat w układzie HS2-HS4, HS6 oraz CN8, wg stanu baz danych na dzień 17-08-2017

Polska uzyskuje największe wzajemne obroty handlowe rybami i produktami rybnymi z dwoma krajami:

— Niemcami, w handlu z którymi dominują dostawcy gotowych wyrobów rybnych z Polski

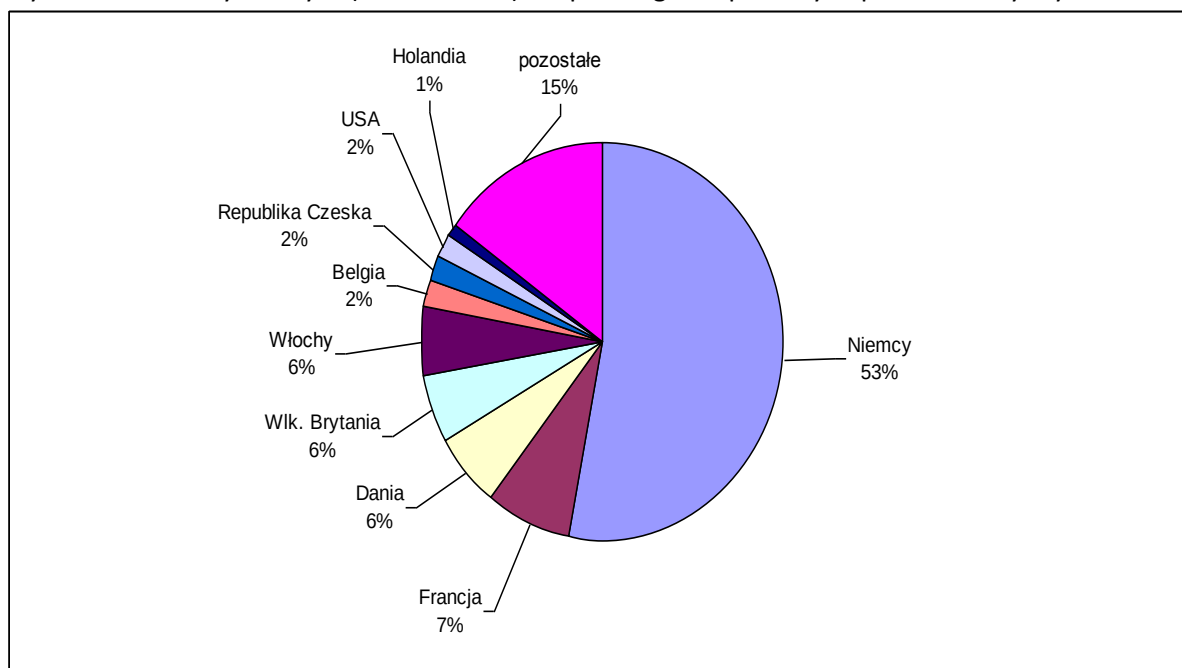
oraz

— Norwegią, w handlu z którą dominują dostawy surowców rybnych z tego kraju dla polskiego przetwórstwa rybnego.

Obroty wzajemne z tymi dwoma krajami stanowiły w 2016 roku 57% wszystkich obrotów wzajemnych w polskim handlu zagranicznymi rybami i produktami rybnymi.

W 2016 r. wzajemne obroty z Niemcami w handlu rybami i produktami rybnymi przyjęły wartość 1,1 mld euro i były o 9% wyższe niż w 2015 r. Polskie przedsiębiorstwa sprzedały w ramach wewnątrzwspólnotowych dostaw towarów 163,3 tys. ton ryb i produktów rybnych o wartości 940,7 mln euro. W eksporcie do Niemiec dominowały: ryby wędzone, filety rybne oraz przetwory i konserwy rybne. Dla każdej z tych pozycji asortymentowych Niemcy są głównym odbiorcą polskiego eksportu. Po stronie handlu wewnątrzwspólnotowego, Polska sprowadziła z Niemiec 53,2 tys. ton ryb i produktów rybnych, o wartości 183 mln euro. De facto wartość ta może być zawyżona, gdyż część dostaw wykazywanych jako pochodzące z Niemiec stanowią dostawy z krajów trzecich, odprawiane w niemieckich portach (np. mintaj pochodzący z Chin). W 2016 r. zaobserwowano spadek importu z Niemiec w ujęciu ilościowym (o 7%) przy jednoczesnym wzroście jego wartości o 5%. W przypadku eksportu z Polski do Niemiec zaobserwowano 6% wzrost wolumenu i 10% wzrost wartości.

Wyk. 12. Główne rynki zbytu (wartościowo) dla polskiego eksportu ryb i produktów rybnych

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat w układzie HS2-HS4, HS6 oraz CN8, wg stanu baz danych na dzień 17-08-2017

W wymianie handlowej z Norwegią zdecydowanie dominują zakupy surowców rybnych (ryb świeżych i filetów) z tego kraju. W 2016 r. polscy importerzy (głównie przetwórnice rybne) sprowadzili z Norwegii 198 tys. ton ryb i produktów rybnych o wartości 991 mln euro. W ujęciu ilościowym import w Norwegii wzrósł o 6%, natomiast w ujęciu wartościowym aż o 27%, co spowodowane było znaczącym wzrostem cen łososi hodowlanych, importowanych głównie w postaci ryb patroszonych, chłodzonych. Warto odnotować, że o 8% w ujęciu ilościowym wzrósł także eksport z Polski do Norwegii (do 3,2 tys. ton). W ujęciu wartościowym wzrost wyniósł 27% (do ok. 10 mln euro).

Kolejnym ważnym partnerem handlowym Polski w handlu rybnym jest Dania. Z kraju tego sprowadziliśmy w 2016 r. 68 tys. ton ryb i produktów rybnych o wartości 178 mln euro (spadek

wolumenu o 5%, wzrost wartości o 14%). Do Danii wysłaliśmy 84 tys. ton ryb (spadek o 9%) o wartości 106,1 mln euro (wzrost o 11%).

Do Francji w 2016 r. wysłaliśmy 20 tys. ton ryb i produktów rybnych (spadek o 4%), o wartości 132 mln euro (wzrost o 1%). Były to głównie ryby wędzone (łosoś) oraz filety rybne. Równocześnie nieznacznie (o 1%) wzrósł wolumen dostaw ryb i produktów rybnych z Francji do Polski (9 tys. ton, o wartości 28,4 mln euro).

W handlu z Wielką Brytanią, która w niedalekiej perspektywie opuści wspólny rynek, uzyskana została nadwyżka w handlu w wysokości 47 mln euro. Łączne wzajemne obroty rybami i produktami rybnymi wzrosły zaś ze 130 do 152 mln euro. Oznacza to, że wyjście Wlk. Brytanii z Unii Europejskiej nie pozostanie bez wpływu na sektor rybny w Polsce, zwłaszcza, że duża część obrotów przypada na produkty wymagające szybkiej logistyki (produkty chłodzone - ryby wędzone i filety rybne). W 2016 r. z Polski do Wlk. Brytanii dostarczono 20,6 tys. ton ryb i produktów o wartości 99,7 mln euro. Równocześnie z Wlk. Brytanii do Polski sprowadzono 15,5 tys. ton ryb i produktów rybnych, o wartości 52,5 mln euro. Były to m.in. ryby mrożone (w tym makrele).

Na szóstą pozycję wśród partnerów Polski w handlu zagranicznym rybami i produktami rybnymi, wysunęły się Włochy, wyprzedzając Chiny. Eksport z Polski do Włoch wzrósł z 10,3 tys. ton do 13,4 tys. ton, a jego wartość wzrosła aż o 33% do 98,7 mln euro — był to największy rozwój rynków zbytu wśród partnerów o istotnych obrotach. Głównym polskim produktem eksportowym do Włoch jest wędzony łosoś. Równocześnie z Włoch do Polski sprowadzono w 2016 r. 2,5 tys. ton ryb (głównie świeżych) oraz produktów rybnych (głównie konserw), o wartości 11 mln euro. W efekcie w handlu z Włochami rybami i produktami rybnymi uzyskano aż 87,7 mln euro nadwyżki.

Chiny należą do najważniejszych dostawców ryb i owoców na polski rynek (wśród dostawców zajmują, pod względem ilościowym, czwarte miejsce, jednak de facto jest to pozycja trzecia, gdyż część ryb dostarczanych z Chin podlega oceniu w portach niemieckich i holenderskich i w statystyce jest wykazywana jako dostawy z tych krajów). Bazując jednak na danych Eurostat import z Chin wyniósł w 2016 r. 41,5 tys. ton (wzrost o 6%), o wartości 94,7 mln euro (spadek o 1%). Podstawowym produktem importowanym z Chin były mrożone filety rybne (z przeznaczeniem zarówno bezpośrednio na rynek wewnętrzny, jak i do dalszego przetwórstwa). Polski eksport ryb i produktów rybnych do Chin mimo, że wzrósł w ujęciu ilościowym 9-krotnie, nadal był dość symboliczny: 195 ton o wartości 201 tys. euro.

Kolejnym ważnym partnerem handlowym Polski w handlu rybnym były Niderlandy. Z Holandii importujemy stosunkowo tanie surowce pelagiczne (w tym mrożoną makrełę, której Holandia jest największym dostawcą), natomiast do Holandii wysyłamy głównie wędzonego łososa. Pomimo, że wolumen dostaw z Niderlandów to aż 34,7 tys. ton, a wysyłki do tego kraju sięgają zaledwie 4,6 tys. ton, to z krajem tym deficyt we wzajemnej wymianie handlowej rybami i produktami rybnymi wynosi jedynie 33,4 mln euro (2016 r.).

W handlu z krajami trzecimi poza wymienionymi powyżej Chinami i Norwegią, istotną rolę odgrywają także: USA, Rosja i Islandia.

W handlu ze Stanami Zjednoczonymi odnotowujemy wzrost obrotów w eksporcie (o 37% do 6,5 tys. ton), a także wzrost wartości eksportu — o 22% do 33,3 mln euro. W eksporcie dominujące znaczenie mają produkty z łososa oraz konserwy i przetwory rybne z małych ryb pelagicznych. Ze Stanów Zjednoczonych sprowadzamy głównie ryby mrożone (mintaja i łososa pacyficznego) — łączny wolumen importu wyniósł w 2016 r. 15,5 tys. ton i był o 28% większy niż rok wcześniej. Wartość importu wzrosła o 44% do 39,3 mln euro. W efekcie z niewielkiej nadwyżki handlowej w 2015 r. (113 tys. euro), w 2016 r. zanotowaliśmy deficyt w wysokości 6 mln euro.

Handel z Rosją jest w zasadzie jednostronny. Wobec embarga na większość produktów rybnych, z Polski do Rosji w 2016 r. wyeksportowanych zostało jedynie 837 ton ryb i produktów rybnych o wartości 1,6 mln ton. Jednocześnie wolumen importu z Rosji do Polski wzrósł o 33% do 18,3 tys. ton (głównie ryby mrożone - mintaje), o wartości 54,7 mln euro. W efekcie w handlu rybnym z Federacją Rosyjską zanotowaliśmy 53,1 mln euro deficytu w handlu rybami i produktami rybnymi.

Także z Islandią handel jest wybitnie jednostronny. Z kraju tego sprowadziliśmy w 2016 r. 22 tys. ton, o wartości 42,8 mln euro (głównie mrożone surowce, takie jak śledzie). Import wzrósł o 4% w ujęciu ilościowym i 19% w ujęciu wartościowym.

Tab. 11. Handel zagraniczny rybami, mięczakami i skorupiakami i ich przetworami oraz jego saldo wg najważniejszych partnerów handlowych w latach 2015-2016

Kraj	EKSPORT				IMPORT			
	Wartość [tys. EUR]		Wolumen [tony]		Wartość [tys. EUR]		Wolumen [tony]	
	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.
Niemcy	855 144	940 687	154 335	163 305	174 755	182 706	57 355	53 219
Norwegia	8 352	9 783	2 967	3 208	777 531	990 840	187 253	198 083
Dania	97 724	106 102	92 055	84 033	155 891	178 271	71 780	68 036
Francja	130 911	131 988	20 953	20 030	29 653	28 372	8 963	9 061
Wlk. Brytania	93 827	99 668	19 428	20 625	35 986	52 532	12 165	15 526
Włochy	74 346	98 726	10 330	13 408	12 522	10 980	2 329	2 467
Chiny	57	201	23	195	95 516	94 657	39 287	41 470
Holandia	17 471	21 380	3 719	4 552	59 398	54 771	33 402	34 663
USA	27 307	33 283	4 776	6 517	27 194	39 283	12 165	15 526
Rosja	2 300	1 629	786	837	43 345	54 738	13 738	18 323
Belgia	20 590	37 094	3 022	4 564	9 594	10 847	1 663	1 514
Republika Czeska	31 291	34 830	8 764	9 022	7 558	11 365	5 087	6 246
Islandia	279	80	166	54	36 006	42 803	21 060	21 974
Pozostałe kraje	215 483	252 994	88 428	92 896	214 325	238 621	64 498	72 978
Ogółem	1 575 082	1 768 443	409 751	423 247	1 679 273	1 990 787	530 743	559 085

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat w układzie HS2-HS4, HS6 oraz CN8, wg stanu baz danych na dzień 17-08-2017

Tab. 12. Handel zagraniczny rybami, mięczakami i skorupiakami i ich przetworami oraz jego saldo wg najważniejszych partnerów handlowych w latach 2015-2016 — ciąg dalszy

Kraj	OBROTY WZAJEMNE		SALDO	
	Wartość [tys. EUR]		Wartość [tys. EUR]	
	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.
Niemcy	1 029 899	1 123 394	680 388	757 981
Norwegia	785 883	1 000 623	-769 179	-981 058
Dania	253 616	284 373	-58 167	-72 170
Francja	160 564	160 360	101 259	103 617
Wlk. Brytania	129 813	152 200	57 842	47 136
Włochy	86 869	109 706	61 824	87 746
Chiny	95 572	94 858	-95 459	-94 456
Holandia	76 869	76 151	-41 926	-33 391
USA	54 501	72 565	113	-6 000
Rosja	45 645	56 366	-41 045	-53 109
Belgia	30 184	47 941	10 997	26 247
Republika Czeska	38 849	46 195	23 732	23 465
Islandia	36 285	42 883	-35 727	-42 723
pozostałe kraje	429 807	491 615	1 158	14 373
Ogółem	3 254 355	3 759 230	-104 191	-222 343

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat w układzie HS2-HS4, HS6 oraz CN8, wg stanu baz danych na dzień 17-08-2017

V. Konsumpcja

W 2016 r. wg danych bilansowych przeciętny polski konsument spożył 12,9 kg ryb i produktów rybnych (w wadze żywej ryb), co oznaczało wzrost o 3% w stosunku do 2015 r., jednak spadek w stosunku do 2014 r. (o 4%).

Największy udział w spożyciu miały ryby morskie, takie jak: śledzie (2,6 kg, wzrost spożycia o 13%), mintaje (2,6 kg, spadek konsumpcji o 10%), dorsze (1,0 kg, spadek konsumpcji o 9%) i makrele (0,9 kg). Warto zauważyć, że w ostatnich latach w największym stopniu wzrosła konsumpcja mirun (dwukrotnie w stosunku do 2014 r.), natomiast najbardziej spadła konsumpcja łososi (o ponad 30% w stosunku do 2014 r.).

Tab. 13. Przeciętna roczna konsumpcja ryb i produktów rybnych w ekwiwalencie wagi żywej (kg/os./rok)

Gatunek	2014	2015	2016 ¹
Śledzie	2,1	2,3	2,6
Mintaje	2,9	2,9	2,6
Dorsze	1,4	1,1	1,0
Makrele	0,8	0,9	0,9
Łososie	1,3	1,1	0,9
Szproty	0,9	0,4	0,9
Tuńczyki	0,4	0,5	0,6
Karpie	0,6	0,5	0,6
Pstrągi	0,6	0,5	0,5
Pangi	0,6	0,6	0,5
Miruny	0,2	0,3	0,4
Pozostałe ²	1,6	1,4	1,5
Ogółem	13,5	12,5	12,9

¹ dane wstępne

² łącznie z rybami łowionymi przez wędkarzy

źródło: obliczenia Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej PIB na podstawie danych bilansowych (produkcja krajowa + import - eksport +/- zmiana stanu zapasów, przy uwzględnieniu współczynników przeliczenia na wagę żywą)

Monitoring zakupów ryb i produktów rybnych przez gospodarstwa domowe w Polsce prowadzony przez Europanel⁶ (dane dla EUMOFA — Europejskiego Obserwatorium Rynku dla Rybołówstwa i Akwakultury) pokazuje, że w 2016 r. zakupy ryb świeżych (w wadze produktu) spadły o ponad 5% do 48,3 tys. ton (dane te nie obejmują spożycia poza gospodarstwami domowymi). Spadły zakupy produktów świeżych z łososi (o 12%, do 10,1 tys. ton), także produktów świeżych dorsz i pozostałych gatunków ryb (o 4% do 21,7 tys. ton). Stabilna była natomiast konsumpcja krajowych produktów akwakultury (16,4 tys. ton produktów z karp i pstrągów).

Średnio za 1 kg świeżych ryb i produktów rybnych polscy konsumenci płacili równowartość 5,59 euro. Średnioważone ceny nie wzrosły w stosunku do 2015 r., były natomiast o 1,5% wyższe niż w 2014 r.

⁶ Dane gromadzone są metodą Panelu Gospodarstw Domowych. W Polsce codzienne raporty zakupowe sporządza (w formie elektronicznej) grupa 10 000 reprezentatywnych gospodarstw domowych. Tak uzyskane dane estymowane są na całą populację.

Tab. 14. Zakupy ryb świeżych dokonywane przez gospodarstwa domowe w Polsce (2014-2016)

Gatunek	Wolumen (tony)			Wartość (tys. euro)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Karpie	7 739	9 953	9 668	23 333	30 970	30 065
Pstrągi	6 282	6 754	6 741	30 398	34 578	36 499
Łososie	10 959	11 454	10 128	107 669	114 982	96 265
Pozostałe (w tym dorsze)	22 552	22 637	21 712	100 172	103 608	106 720
Ogółem	47 532	50 797	48 249	261 572	284 138	269 548

źródło: Panel Gospodarstw Domowych EUROPANEL dla EUMOFA

W 2016 r. nieznacznie spadły także (o 4%, do 14,6 tys. ton w wadze produktu) zakupy wędzonej makreli dokonywane przez gospodarstwa domowe. Wartość zakupów wędzonej makreli osiągnęła wartość 48,0 mln euro, a średnia cena — 3,30 euro/kg.

Sprzedaż ryb i produktów rybnych na rynek krajowy realizowana była zarówno przez sieci handlowe, jak i tzw. handel tradycyjny, obejmujący hurtowy handel rybny i specjalistyczne jednostki handlu detalicznego (sklepy rybne). W 2016 r. zatrudnienie w handlu rybnym hurtowym i detalicznym wyniosło 8 796 osób i było o 18% wyższe niż w roku 2015.

Tab. 15. Flota rybacka wg klas długości jednostek w latach 2014-2016

Wyszczególnienie	2014				2015				2016			
	Liczba jednostek	Pojemność w GT	Moc w kW	Średni wiek	Liczba jednostek	Pojemność w GT	Moc w kW	Średni wiek	Liczba jednostek	Pojemność w GT	Moc w kW	Średni wiek
Flota ogółem	873	34 034	81 538	27,6	875	34216	81 545	28,5	843	34 871	83 168	29,0
Flota bałtycka	870	16 783	66 947	27,6	872	16 965	66 954	28,5	839	16 153	63 157	29,0
Flota dalekomorska	3	17 251	14 591	24,7	3	17 251	14 591	25,7	4	18 719	20 011	32,0

źródło: opracowanie własne na podstawie rejestru statków rybackich

¹ W celu uniknięcia identyfikacji, do grupy dołączono pozostały kuter o długości przekraczającej 40 m.

Tab. 16. Flota bałtycka według klas długości jednostek w latach 2014-2016

Klasy długości	2014				2015				2016			
	Liczba jednostek	GT	kW	Średni wiek	Liczba jednostek	GT	kW	Średni wiek	Liczba jednostek	GT	kW	Średni wiek
Łodzie <10 m	543	1 623	14 859	23,9	541	1 603	14 706	24,8	538	1 593	14 575	25,8
Łodzie 10-11,99 m	137	1 528	9 374	26,6	141	1 566	9 535	27,5	134	1 443	8 858	27,6
Kutry 12-17,99 m	89	2 729	11 633	35,4	88	2 699	11 398	36,2	65	1 981	8 261	34,9
Kutry 18-23,99 m	54	3 147	12 387	48,0	55	3 257	12 622	49,2	55	3 295	12 769	50,1
Kutry 24 m i więcej	47	7 756	18 694	34,9	47	7 840	18 694	35,9	47	7 840	18 694	36,9
Razem	870	16 783	66 947	27,6	872	16 965	66 954	28,5	839	16 153	63 157	29,0

źródło: opracowanie własne na podstawie rejestru statków rybackich

Tab. 17. Liczba, pojemność i moc floty kutrowej¹ według portów rejestracji w latach 2014-2016

Port	2014				2015				2016			
	Liczba statków	GT	kW	Średni wiek	Liczba statków	GT	kW	Średni wiek	Liczba statków	GT	kW	Średni wiek
Władysławowo	43	4 646	12 384	37,7	43	4 656	12 384	38,7	42	4 511	11 964	39,7
Kołobrzeg	41	3 036	9 273	23,5	41	3 128	9 273	24,5	38	3 077	9 018	26,0
Ustka	33	1 964	5 973	41,2	33	1 989	5 973	42,2	26	1 751	5 001	43,0
Jastarnia	15	580	3 111	54,5	15	584	3 111	55,5	13	523	2 869	55,7
Łeba	12	456	2 080	49,0	12	456	2 080	50,0	11	415	1 787	51,2
Hel	8	1 150	3 005	39,4	8	1 176	3 005	40,4	9	1 321	3 425	40,9
Dziwnów	8	617	1 721	47,8	8	617	1 721	48,8	8	617	1 721	49,8
Darłowo	13	428	1 643	52,2	13	428	1 643	53,2	6	196	703	49,5
Świnoujście	6	292	1 214	39,2	6	292	1 214	40,2	5	273	1 077	45,8
Górki Zachodnie	4	172	1 052	54,3	4	172	1 052	55,3	4	172	1 052	56,3
Pozostałe ²	7	292	1 257	30,0	7	299	1 257	31,0	5	261	1 107	37,0
Razem	190	13 632	42 714	38,9	190	13 796	42 714	39,9	167	13 116	39 724	40,5

źródło: opracowanie własne na podstawie rejestru statków rybackich

¹ Jednostki rybackie o długości 12-40,3 m.

² Są to: Gdańsk, Górki Wschodnie, Unieście, Mrzeżyno i Szczecin.

Tab. 18. Połowy według obszarów morskich oraz ważniejszych gatunków ryb i innych organizmów morskich w latach 2014-2016 (tony)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	2016	Bałtyk i zalewy	ATLANTYK ¹				Ogółem Atlantyk	Pacyfik Południowo- wschodni
					Północno- wschodni	Północno- zachodni	Środkowo- wschodni	Południowo - wschodni		
					27IIIId	27(bez IIIId)	21	34	47	87
OGÓŁEM - 2014	170 516,1			118 464,1	6 378,7	414,3	19 935,0	25 324,0	52 052,0	
OGÓŁEM - 2015		187 037,1		134 725,2	6 397,7	0,0	4 495,9	41 418,3	52 311,9	
OGÓŁEM - 2016			198 876,5	138 897,8	6 263,5	0,0	30 487,5	20 336,6	57 087,6	2 891,1
Połowy danego gatunku na wszystkich akwenach				Połowy w 2016 r. wg obszarów FAO/ICES						
Szproty	58 575,2	64 175,0	60 057,1	60 057,1					0,0	
Śledzie	28 136,7	39 712,4	44 055,8	44 055,8					0,0	
Ostroboki	34 950,7	39 701,4	36 338,3				16 651,8	19 686,5	36 338,3	
Dorsze	18 244,4	18 485,9	15 562,0	10 335,0	5 227,0				5 227,0	
Stornie	12 639,7	9 440,6	15 059,9	15 059,9					0,0	
Makrele	5 661,9	3 914,5	9 224,3				9 087,9	136,4	9 224,3	
Dobijaki	3 615,9	4 324,3	5 400,3	5 400,3						
Ostroboki chilijskie	0,0	0,0	2 862,6							2 862,6
Sardynki	332,5	562,9	2 252,6				2 252,6		2 252,6	
Pałasz	400,1	14,0	1 403,1				1 382,4	20,7	1 403,1	
Leszcze	517,1	779,6	1 004,7	1 004,7					0,0	
Okonie	1 125,5	882,1	971,9	971,9					0,0	
Płocie	984,0	866,4	719,7	719,7					0,0	
Morszczuki europejskie	1 059,7	1 270,2	646,5		2,8		292,4	351,3	646,5	
Czarniaki	1,5	1 153,9	527,7		527,7				527,7	
Sardynele atlantyckie	2 662,2	141,6	441,9				441,9		441,9	
Sandacze	300,1	245,0	348,8	348,8					0,0	
Kielec	83,2	201,4	303,0				195,2	107,8	303,0	
Plamiaki	187,3	246,0	210,6		210,6				210,6	
Trocie	126,3	138,8	208,2	208,2					0,0	
Karmazyny mentela	103,8	4,5	206,3		206,3				206,3	
Witlinki	4,1	18,8	204,4	204,4					0,0	

Gładzice	88,2	142,0	157,2	157,2				0,0	
Bramy	59,0	35,3	148,3			135,5	10,6	146,1	2,2
Węgorze	39,5	41,6	58,8	58,8				0,0	
Turboty	29,9	33,8	57,6	57,6				0,0	
Ciosy	73,8	61,0	53,8	53,8				0,0	
Belony	13,6	49,2	46,7	46,7				0,0	
Karasia	28,1	39,8	35,8	35,8				0,0	
Sieje	15,4	28,1	29,0	29,0				0,0	
Zębacz	79,8	54,6	26,4		26,4			26,4	
Karmazyn	25,2	17,0	22,2		22,2			22,2	
Łososi	18,2	22,5	21,2	21,2				0,0	
Makrele kolas	0,0	0,0	17,5					0,0	17,5
Halibuty	21,0	17,8	17,3		17,3			17,3	
Beryk	7,6	4,2	15,5			15,5		15,5	
Krapi	20,1	35,2	12,9	12,9				0,0	
Szczupaki	16,2	14,1	8,3	8,3				0,0	
Liny	8,1	7,2	8,1	8,1				0,0	
Miętusi	8,7	5,6	7,3	7,3				0,0	
Niegładzice	15,7	10,0	6,5		6,5			6,5	
Bolenie	3,9	5,8	5,6	5,6				0,0	
Pstręgi tęczowe	0,9	0,8	0,1	0,1				0,0	
Inne	231,3	132,3	110,7	29,6	16,7	32,3	23,3	72,3	8,8

źródło: opracowanie własne, na podstawie danych Centrum Monitorowania Rybołówstwa

¹ Numery obszarów według klasyfikacji FAO i ICES

Tab. 19. Połowy na Bałtyku według podobszarów ICES i gatunków z podziałem na kutry i łodzie w 2016 r. (tony)

Wyszczególnienie	Ogółem	Razem		BAŁTYK							
				Zachodnie wybrzeże		Środkowe wybrzeże		Wschodnie wybrzeże		Inne ¹	Inne ¹
		kutry ²	łodzie ³	kutry	łodzie	kutry	łodzie	kutry	łodzie	kutry	łodzie
Szproty	60 057,1	60 049,8	7,3	3 776,8	6,5	24 614,3	0,5	29 488,1	0,4	2 170,6	
Śledzie	44 055,8	39 854,4	4 201,4	2 106,8	737,5	22 199,6	856,7	14 820,0	2 607,2	727,9	
Stornie	15 059,9	11 320,3	3 739,6	1 270,1	1 153,4	9 792,5	1 910,6	257,7	675,6		
Dorsze	10 335,0	7 965,3	2 369,7	457,5	245,9	3 788,8	1 765,2	3 705,0	358,6	14,0	
Dobijaki	5 400,3	5 278,4	121,9	1 077,2	4,6	4 201,2	117,4	0,0			
Leszcze	1 004,7	0,0	1 004,7		625,1		2,6		377,0		
Okonie	971,8	34,9	936,9	34,9	768,8		12,7		155,4		
Płocie	719,7	25,2	694,5	25,1	584,6	0,1	5,7		104,2		
Sandacze	348,8	1,7	347,2	1,5	80,8	0,2	8,1		258,3		
Trocie wędrowne	208,2	73,6	134,6	0,0	2,1	23,5	15,5	50,0	117,0		
Witlinki	204,4	204,4	0,0	89,7		114,6					
Gładzice	157,2	116,4	40,8	40,3	11,2	75,6	26,9	0,5	2,7		
Węgorze	58,8	0,0	58,8		22,3		0,6		35,9		
Turboty	57,6	12,2	45,4	2,5	9,7	9,6	22,6	0,1	13,1		
Ciosy	53,8	0,0	53,8						53,8		
Belony	46,6	0,0	46,6		0,1		0,2		46,3		
Karasje	35,8	0,0	35,8		1,9				33,9		
Sieje	29,0	0,7	28,3	0,7	27,4		0,1		0,7		
Inne	28,3	0,3	28,0	0,2	25,3	0,1	0,2		2,5		
Łososie	21,3	13,4	7,9	0,0	0,1	5,1	1,4	8,2	6,5		
Krąpie	12,9	0,0	12,9		6,3				6,6		
Szczupaki	8,3	0,0	8,3		7,3				1,0		
Liny	8,1	0,0	8,1		6,8				1,3		
Miętusy	7,3	0,0	7,3		6,4				0,9		
Bolenie	5,6	0,0	5,6		5,6						
Stynki	0,9	0,0	0,9						0,9		
Węgorzyca	0,4	0,0	0,4						0,4		
Pstrągi tęczowe	0,1	0,0	0,1			0,0	0,0		0,0		
OGÓŁEM:	138 897,7	124 950,9	13 946,7	8 883,4	4 339,5	64 825,2	4 746,9	48 329,8	4 860,3	2 912,5	0,0

¹ podobszary ICES 27, 28, 29, 30, 31 ² jednostki połowowe w klasie długości od 12 do ponad 40 m ³ jednostki połowowe w klasie długości do 12 m

SPIS TABEL

1. Podstawowe wyniki morskiej gospodarki rybnej
2. Wiek floty bałtyckiej w 2016 r. według klas długości
3. Przeciętne ceny pierwszej sprzedaży ryb bałtyckich
4. Połowy łodziowe¹ na zalewach według gatunków ryb w 2016 r. (ton)
5. Dostępne limity połowowe na Bałtyku i ich wykorzystanie (tony)
6. Produkcja przetwórstwa rybnego wg grup produktów (2014-2016)
7. Przychody przetwórstwa rybnego ze sprzedaży produktów rybnych oraz usług uszlachetniania surowca rybnego, wg grup produktów (2014-2016)
8. Eksport ryb i produktów rybnych z Polski w latach 2015-2016
9. Specjalności eksportowe — eksport wybranych asortymentów ryb i produktów rybnych z Polski w latach 2015-2016
10. Import ryb i produktów rybnych do Polski w latach 2015-2016
11. Handel zagraniczny rybami, mięczakami i skorupiakami i ich przetworami oraz jego saldo wg najważniejszych partnerów handlowych w latach 2015-2016
12. Handel zagraniczny rybami, mięczakami i skorupiakami i ich przetworami oraz jego saldo wg najważniejszych partnerów handlowych w latach 2015-2016 — ciąg dalszy
13. Przeciętna roczna konsumpcja ryb i produktów rybnych w ekwiwalencie wagi żywej (kg/os./rok)
14. Zakupy ryb świeżych dokonywane przez gospodarstwa domowe w Polsce (2014-2016)
15. Flota rybacka wg klas długości jednostek w latach 2014-2016
16. Flota bałtycka według klas długości jednostek w latach 2014-2016
17. Liczba, pojemność i moc floty kutrowej¹ według portów rejestracji w latach 2014-2016
18. Połowy według obszarów morskich oraz ważniejszych gatunków ryb i innych organizmów morskich w latach 2014-2016 (tony)
19. Połowy na Bałtyku według podobszarów ICES i gatunków z podziałem na kutry i łodzie w 2016 r. (tony)

SPIS WYKRESÓW

1. Zmiana tonażu polskiej floty rybackiej 2015-2016
2. Zmiana liczebności, pojemności i tonażu bałtyckiej floty kutrowej 2014-2016
3. Struktura wiekowa floty bałtyckiej
4. Struktura ilościowa połowów polskiej floty rybackiej, wg ważniejszych gatunków ryb (2016)
5. Struktura ilościowa połowów polskiej bałtyckiej floty kutrowej, wg najważniejszych gatunków ryb (2016)
6. Struktura ilościowa połowów polskiej bałtyckiej floty łodziowej, wg najważniejszych gatunków ryb (2016)
7. Połowy ryb i innych organizmów morskich wg obszarów morskich w 2016 r.
8. Wykorzystanie limitów połowowych w latach 2014- 2016
9. Struktura (ilościowa) produkcji krajowego przetwórstwa rybnego w 2016 r., wg grup asortymentowych
10. Struktura (wartościowa) produkcji krajowego przetwórstwa rybnego w 2016 r., wg grup asortymentowych
11. Struktura ilościowa polskiego eksportu rybnego w 2016 r., wg grup asortymentowych
12. Główne rynki zbytu (wartościowo) dla polskiego eksportu ryb i produktów rybnych

